

LEB Ioan-Vasile

I. N. 30 ianuarie 1953, sat Mihăileni, jud. Sibiu. Studii liceale la Liceul „Stephan Ludwig Roth” din Mediaș (1968-1972); universitare de teologie ortodoxă la Institutul Teologic Universitar din Sibiu (1972-1976). Dr. în teologie (1981) la Universitatea „Karl-Ruprecht” din Heidelberg (coord. Prof. Dr. Friedrich Heyer), echivalat (1989) la Institutul Teologic Universitar din București (coord. Prof. Dr. Ioan Rămureanu). Studii de specializare la Facultatea de Teologie Evanghelică a Universității „Karl-Ruprecht” din Heidelberg, Germania, cu bursă de la „Diakonisches Werk der EKD-Stuttgart” (1977-1981); la Universitatea din Heidelberg, cu bursă acordată de Diakonisches Werk (28 august-15 septembrie 1995); la Universitatea din Berna, Elveția, cu bursă acordată de Biserica Veche-Catolică (august 1998). Diacon (1985), preot ortodox (1992), iconom (1992) și iconom stavrofor (1994). Profesor (1982) la Seminarul Teologic din Caransebeș, asistent (1982-1989) și lector (1989-1990) la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, conferențiar (1990-1991) și profesor (1991-1992) la Institutul Teologic Universitar din Cluj-Napoca, profesor suplinitor (1992-1993), (conferențiar titular 1993-1999) și profesor titular (1999-2020) la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, catedra de *Istorie Bisericească Universală*. Prorector (1990-1992) al Institutului Teologic Universitar din Cluj-Napoca, prodecan (1992-1996) și decan (2000-2004), șef de catedră (2004-2008) al Facultății de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, director al Școlii Doctorale „Isidor Todoran” a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (2012-2017), director al Centrului de Studii Ecumenice și Interreligioase al Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (2006-2009). Profesor asociat la „Institut Catholique de Paris” în cadrul programului „Programme interuniversitaire européen Socrates-Gratianus” (2000-2011); Profesor asociat (Lehrbeauftragter) la Institutul Teologic Ortodox al Universității „Ludwig-Maximilian” din München, Germania (2005-2019). Pensionat în anul 1919. Ca profesor asociat, conducere de doctorat la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și la Institutul Teologic Ortodox al Universității „Ludwig-Maximilian” din München.

II. Participant la diferite conferințe internaționale, teologice, istorice și cu caracter ecumenic, precum: a VI-a „Adunare generală a Consiliului Ecumenic al Bisericilor de la Vancouver”, Canada (1983); „Conferința Ethnicity and Nationalism”, Colombo, Sri Lanka (1994); „Al șaselea Forum European, Christlicher Glaube und politische Kultur in Europa”, Berlin, Germania (2001). A fost director al granturilor: CNCSIS, IDEI-529, *Instituțiile Bisericii Ortodoxe din Transilvania, 1850-1918*; CNCSIS: 29-1999, *Teologie și cultură transilvană în contextul spiritualității europene în sec. XVI-XIX*. Membru în comitetele și colegiile de redacție a diverse periodice și reviste culturale, științifice și eclesiastice, precum: „Journal for the Study of Religion and Ideologies”, „Studia Universitatis Babeș-Bolyai-Theologia Orthodoxa”, „Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca”, „Revista Renașterea” a Arhiepiscopiei

Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului. Membru a diferite societăți și asociații științifice naționale și internaționale, precum: „Südost-Europa Gesellschaft-München”, München (din 2006); „Societas Leibnitiana Berolinensis”, Leibniz-Societät, Berlin (din 2004); „Deutsche Forschungsgemeinschaft”, Berlin (din 2004); Institutul de Istorie Ecleziastică „Nicolae Bocșan” al Universității Babeș-Bolyai (din 2016); „Societas Oecumenica”, Tübingen (din 2004); „Asociației Internaționale de Patristică”, Oxford (din 2006). A obținut premiul Universității Babeș-Bolyai pentru „cea mai bună carte într-o limbă străină” (1998); și distincțiile: Ordinul *Meritul Cultural în rang de Ofițer, Categoria G. Cultele* (2004), „Crucea patriarhală” (2000 și 2011), „Crucea șaguniană” (2015) și Crucea „Ordinul Mihai Viteazul” (2018).

III.

Istoric și teolog, specialist în istoria bisericească universală, istoria relațiilor ecumenice între Biserica Veche Catolică și Bisericile Ortodoxe, istoria sinodului de la Ferrara-Florența, istoria creștinismului american, istoria Bisericii Ortodoxe Române în secolul XIX. Autor, coautor, editor, coordonator și traducător a 36 cărți și volume, a circa 230 studii de specialitate, articole de popularizare, recenzii și prefețe în periodice științifice, reviste culturale și bisericești, și volume colective.

IV. – *Andrei Șaguna. Corespondența, vol. I (1-2)-V*, ediție, studiu introductiv și note, Cluj-Napoca, 2005-2011, 568 + 308 + 609 + 485 + 271 + 287 p. (în colab. cu Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan et alii).

– *Orthodoxie und Altkatholizismus. Eine hundert Jahre ökumenische Zusammenarbeit (1870-1970)*, Cluj-Napoca, 1995, 262 p. (teza de doctorat); *Orthodoxie și vechi-catolicism sau Ecumenism înainte de Mișcarea Ecumenică*, Cluj-Napoca, 1996, 332 p.; *Die Rumänische Orthodoxe Kirche im Wandel der Zeiten*, Cluj-Napoca, 1998, 167 p.; *Teologie și istorie. Studii de Patristică și Istorie bisericească*, Cluj-Napoca, 1999, 271 p.; *Dicționarul mănăstirilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*, Cluj-Napoca, 2000, 286 p. (în colab. cu Adrian Andrei Rusu, Nicolae Sabău, Ileana Burnichioiu și Maria Markó-Lupescu); *Dialogul ortodoxo-vechi catolic. Stadiul actual și perspectivele sale*, Cluj-Napoca, 2000, 198 p.; *Biserică și implicare. Studii privind istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Cluj-Napoca, 2000, 195 p.; *Biserica în acțiune*, Cluj-Napoca, 2001, 172 p.; *Istoria Bisericească Universală: note de curs anul I, partea a II-a, pentru nevăzători*, Cluj-Napoca, 2005-text în lb. română în alfabetul Braille; *Istoria Bisericească Universală: note de curs anul II, partea a I-a, pentru nevăzători*, Cluj-Napoca, 2005-text în lb. română în alfabetul Braille; *Chipuri și scene din istoria creștinismului american. Perioada colonială (1607-1776)*, Cluj-Napoca, 2008, 150 p. (în colab. cu Gabriel-Viorel Gârdan); *Instituțiile Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania (1850-1918). Studii*, Cluj-Napoca, 2009, 414 p. (în colab. cu Nicolae Bocșan, Marius Eppel și Gabriel-Viorel Gârdan); *Instituțiile ecleziastice. Compendiu de legislație bisericească (secolul al XIX-lea)*, Cluj-Napoca, 2010, 360 p. (în colab. cu Gabriel-Viorel Gârdan, Marius Eppel și Pavel Vesa); *Die Orthodoxe Kirche in der Selbstdarstellung. Ein Kompendium*, în colecția *Lehr-und Studienbücher Orthodoxe Theologie*, Band 4, Berlin, 2016, 340 p. (în colab. cu Konstantin

Nikolakopoulos și Ilie Ursa); *Istoria Bisericească Universală Vol. I. De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, coord. Viorel Ioniță, București, 2019, 734 p. (în colab. cu Daniel Benga, Adrian Gabor, Nicolae Chifăr și Constantin Pătuleanu).

– Arhiep. Basile Krivocheine, *In lumina lui Hristos. Sfântul Simeon Noul Teolog (949-1022). Viața-Spiritualitatea-Învățătura*, traducere, (în colab. cu ieromonah Gheorghe Iordan), București, 1997, 432 p. (ed. a II-a, 2005, 434 p.); Gheorghe G. Stănescu, *Mohamed Profetul, îngrijirea ediției, studiu bio-bibliografic și bibliografie suplimentară de*, Cluj-Napoca, 1998, 193 p.; Gheorghe G. Stănescu, *Studii de Istorie Bisericească Universală și Patristică*, îngrijirea ediției, studiu introductiv, bibliografie suplimentară și indice de nume și locuri de, Cluj-Napoca, 1998, 230 p.; *Teologie și cultură transilvană în contextul spiritualității europene în sec. XVI-XIX*, Cluj- Napoca, 1999, 263 p.; *Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu*, Cluj- Napoca, 2001, 461 p.; *Bartolomeu Valeriu Anania. In Honorem*, Cluj-Napoca, 2001, 138 p.; *Toleranță și conviețuire în Transilvania secolelor XVII-XIX*, Cluj-Napoca, 2001, 408 p.; *Culte și statul în România. Colocviul internațional desfășurat la Cluj-Napoca în zilele de 10-11 mai 2002*, Acta, Cluj-Napoca, 2003, 174 p. (în colab. cu Radu Preda); *Unitatea Bisericii. Accente eclesiologice pentru mileniul III. Biblie și multiculturalitate II. Acta Conferinței internaționale desfășurate la Cluj-Napoca în zilele de 22-24 mai 2003*, Cluj-Napoca, 2005, 460 p. (în colab. cu Radu Preda); Konstantin Nikolakopoulos, *Studii de Teologie Biblică*, trad., Cluj-Napoca, 2008, 193 p. (în colab. cu Ilie Ursa); Michel Quesnel, *Dăruita-mi veșnicie*, trad., Cluj-Napoca 2007, 102 p. (în colab. cu Rodica-Georgeta Leb); Miguel de Salis Amaral, *Două viziuni ortodoxe cu privire la biserică: Bulgakov și Florovsky*, trad. de Daniela Chețan, ediție de Ioan-Vasile Leb și Gabriel-Viorel Gârdan, Cluj-Napoca, 2009, 457 p.; *Ortodoxie și ecumenism*, Cluj-Napoca, 2009, 340 p.; *Integrarea europeană și valorile Bisericii*, Cluj-Napoca, 2011, 528 p. (în colab. cu Gabriel-Viorel Gârdan și Dacian Bud-Căpușan); Leonard Swidler, Khalid Duran, Reuven Firestone, *Dialog. Evrei, creștini și musulmani în dialog*, trad. de Emilian-Iustinian Roman, Gianina-Elena Roman, Gabriel-Viorel Gârdan, Paula Bud, ediție și studiu introductiv de Ioan-Vasile Leb și Gabriel-Viorel Gârdan, Cluj-Napoca, 2013, 251 p.

– *Der Beitrag der rumänischen orthodoxen Geistlichkeit zur Union von 1859*, în Adolf Martin Ritter (ed.), *Der deutsche Protestantismus und die Kirchen Südosteuropas im 16. und 19. Jahrhundert. Historische Referate des VII. Theologischen Südosteuropaseminars in Heidelberg (2.-8.9.1984)*, Heidelberg, 1984, 89-109; *Zu den konfessionellen Beziehungen zwischen Hermannstadt-Sibiu und Wien im 19. Jahrhundert*, FVL, 34, 1-2, 1991, 119-124; *Wladimir Guettée (1816 - 1892) und sein Beitrag zu den rumänisch-französischen Beziehungen*, TR, II, 2, 1993, 22-35; *Zu den Kulturellen und kirchlichen Beziehungen zwischen Rumänen und Russen bis zum 17. Jahrhundert*, în vol. *Tausend Jahre Taufe Russlands. Russland in Europa. Eine Konferenz der Martin-Luther Universität Halle-Wittenberg*, Leipzig, 1994, 159-171; *Theodor Mommsen și românii*, Studia t.ort., XLIII, 1-2, 1998, 61-76; *Trei națiuni și patru confesiuni recepte și statutul românilor în Transilvania sec. XVI-XVII*, Studia t.ort., LIII, 2, 2008, 39-52; *Die Orthodoxen in Siebenbürgen im Lichte von Reisebeschreibung des Pastors Conrad Jacob Hildebrandt (1629-1679)*, Florin Dobrei (coord.), *Religious freedom and constraint-theological-*

historical landmarks, Stockholm-Deva, 2013, 71-92; *Constantin cel Mare în izvoarele vremii sale*, în Emilian Popescu, Viorel Ioniță (coord.), *Cruce și mântuire. Sfinții Împărați Constantin și Elena: promotori ai libertății religioase și apărători ai Bisericii*, Vol. II., București, 2013, 125-148; *Considérations concernant l'ecclésiologie catholique après le Concile Vatican II* (I.V.Leb&Rodica-Georgeta Leb), în Gheorghe Șanta, Dacian-But Căpușan (coord.), *Teologie, Pastorație, Istorie. Omagiu Pr. Conf. Dr. Dorel Man la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, p.213-222; *140 de ani de la cea de-a doua conferință de unire de la Bonn dintre ortodocși și vechii-catolici (1875-2015)*, în Iosif Marian Balog, Ioan Lumperdean, Lorand Madly, Dumitru Țeicu(Ed.), *Multiculturalism, Identitate și Diversitate. Perspective istorice. In honorem prof. Univ. Dr. Rudolf Gräf la împlinirea vârstei de 60 de ani/Multikulturalismus, Identität und Diversität. Historische Perspektiven. Festschrift für Professor Rudolf Gräf zum 60. Geburtstag*, Editura MEGA, Cluj-Napoca, 2015, p. 323-340; *Gottfried Wilhelm von Leibniz (1646-1716) și Biserica Ortodoxă*, în † Laurențiu Streza, Nicolae Chifăr, Paul Brusankowski, Emanuel-Pavel Tăvală (coord.), *Omagiu Părintelui Academician Mircea Păcurariu – 85 de ani de viață*, Sibiu, 2017, 450-460; *O cronică săsească despre Adunarea de la Alba-Iulia (1 Decembrie 1918)*, în Florin Dobrei (Coord.), *Credință-Unitate-Națiune. Simpozion teologic internațional (Deva, 19-20 octombrie 2018)*, Felicitas Publishing House Stockholm & Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2018, p. 160-175; *Relațiile dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Veche-Catolică între anii 1875-1914*, în Cristian Sonea, Paul Siladi (Ed.), *In Honorem Pr. Prof. Univ. Dr. Valer Bel*, Presa Universitară Clujeană, 2019, p. 181-203; *Profesorul Alexandru Filipașcu, martir al lagărului comunist. Întregiri bibliografice*, în Vasile Stanciu, Cristian Sonea (Ed.), *Icoană. Mărturie creștină. Totalitarism*, Presa Universitară Clujeană, 2017, p. 333-362; *Începutul relațiilor Bisericii Ortodoxe cu Biserica Veche-Catolică (1870-1874)*, în Ioan-Aurel Pop, Ioan-Bolovan, Mihaela Bedecan (Coord.), *Nicolae Bocșan. Istoria sub semnul generozității și umanității*. Col. Personalități ale Universității Babeș-Bolyai, IV, Presa Universitară Clujeană, 2018, p. 264-282; *Considerații teologice privind rugăciunea rostită de către Stephan Ludwig Roth la înmormântarea unui român ortodox*, în Vasile Mărculeț, Helmuth Julius Knall (Ed.), *MEDIAȘ – 750. Studii. Volumul V*, Biblioteca Historica Mediensis, Editura CRISSERV, Mediaș, 2019, p. 40-55; *The Romanian Orthodox Church and the Old Catholics from 1874 to 1975*, în Daniel Munteanu (Hg.), *Ökumene ist keine Häresie.Theologische Beiträge zu einer ökumenischen Kultur*. Verlag Ferdinand Schöning, Paderborn, 2021, p. 594-605.

V. M. Păcurariu, *Dicționarul teologilor români*, ed. a III-a, revăzută și adăugită, Sibiu, 2014, 333-334. **(M.Gh.A.). Vezi și:** Ralph Hübner (Fondator și editor), *Enciclopedia personalităților din România*. Ediția a IV-a, Who is Who, Verlag für Personnenzyklopädien AG, Zug, Schweiz, 2009, p. 738-73; Dan Fornade (Ed.), *Personalități clujene. Dicționar ilustrat*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007, p. 8-9; Dr. Achim Sărășan, *Teologul medieșan Dr. Leb Ioan-Vasile*, în vol. *Liceul Stephan Ludwig Roth. Fragmente istorice III*, îngrijit de Helmuth Julius Knall, col. Bibliotheca Historica Mediensis XXI, Editura Crisserv, Mediaș, 2012, p. 172-178;

Dicționarul personalităților din România. Biografii contemporane. ONG Eco-Europa. Redacția Romanian Biographic Institute, Editura Anima, București, 2017, p. 251.

Cluj-Napoca,

Pr. Prof. Dr. Ioan-Vasile Leb

28.04.2022